

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

พรรคการเมืองเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลในสังคมแข่งขันกันได้อย่างเสรีและสันติวิธี เพื่อให้ตนเองสามารถมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองประเทศ และสามารถเลือกสรรผู้แทนของกลุ่มเข้ามากำหนดนโยบาย และดำเนินการบริหารประเทศได้ด้วยความชอบธรรม พรรคการเมืองจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นที่รวมของกลุ่มบุคคลที่มีแนวความคิด และมีความสนใจทางการเมืองร่วมกัน ทำหน้าที่รวบรวมความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาสาธารณะต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นนโยบายสำหรับใช้แก้ปัญหา และตอบสนองต่อผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ และเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่สรรหาผู้นำทางการเมือง เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนเข้าร่วมกำหนดนโยบายและบริหารประเทศ ซึ่งจะทำให้กระบวนการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

ศาสตราจารย์จอง บลอนเดล(Jean Blondel) ได้กล่าวถึงบทบาทที่สำคัญของพรรคการเมืองไว้ว่า¹

¹Jean Blondel, Voters, Parties and Leaders (London : Penguin Books Ltd., 1970), p. 88, อ้างถึงใน สมบูรณ์ สุขสำราญ, การเมืองการปกครองสหราชอาณาจักร (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527), หน้า 45.

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

พรรคการเมืองเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลในสังคมแข่งขันกันได้อย่างเสรีและสันติวิธี เพื่อให้ตนเองสามารถมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองประเทศ และสามารถเลือกสรรผู้แทนของกลุ่มเข้ามากำหนดนโยบาย และดำเนินการบริหารประเทศได้ด้วยความชอบธรรม พรรคการเมืองจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นที่รวมของกลุ่มบุคคลที่มีแนวความคิด และมีความสนใจทางการเมืองร่วมกัน ทำหน้าที่รวบรวมความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาสาธารณะต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นนโยบายสำหรับใช้แก้ปัญหา และตอบสนองต่อผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ และเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่สรรหาผู้นำทางการเมืองเพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนเข้าร่วมกำหนดนโยบายและบริหารประเทศ ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

ศาสตราจารย์จอง บลอนเดล (Jean Blondel) ได้กล่าวถึงบทบาทที่สำคัญของพรรคการเมืองไว้ว่า¹

¹ สมบูรณ์ สุขสำราญ, การเมืองการปกครองสหราชอาณาจักร (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527), หน้า 45.

...ไม่ว่าในประเทศอังกฤษหรือประเทศประชาธิปไตยใด ๆ ไม่สามารถจะดำเนินการปกครองได้โดยปราศจากพรรคการเมือง พรรคการเมืองเป็นกลไกสำคัญทำหน้าที่เป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงผู้ออกเสียงเลือกตั้งกับผู้แทนราษฎร ถ้าปราศจากพรรคการเมือง การเลือกตั้งจะไม่มี ความหมายอะไร เพราะผู้เลือกตั้งส่วนใหญ่รู้จักผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียงเล็กน้อย และถ้าหากไม่มีพรรคการเมือง การเลือกตั้งนอกจากจะไม่มี ความหมายแล้ว ยังไม่ได้แสดงออกซึ่งมติใด ๆ ดังนั้น พรรคการเมืองจึงเป็นเสมือนสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ของการเลือกตั้งและระบบรัฐสภา พรรคการเมืองมิใช่องค์การเอกชน แต่ทำหน้าที่ที่สำคัญเป็นตัวแทนของสาธารณชน...

พรรคการเมืองมีความสำคัญหลายประการ เช่น การให้การศึกษาด้านการเมืองแก่ประชาชนทั้งประเทศ เป็นแหล่งสรรหา และคัดเลือกตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค เสมือนเป็นการเลือกสรรบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นปากเสียงของกลุ่มผลประโยชน์และเป็นที่จัดตั้งและรวบรวมของอุดมการณ์ทางการเมืองอันแน่นอน²

นอกจากนี้ G.A. Almond ได้กล่าวว่า³

...ในระบบการเมืองทุกระบบจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาอาศัยพรรคการเมืองในสังคมเบ็ดเสร็จ (totalitarian community) จะใช้พรรคการเมืองเสมือนเป็นเครื่องมือที่จะให้ได้มาซึ่งเสียงสนับสนุนจากมวลชน ในสังคมประชาธิปไตย จะใช้

²Maurice Duverger, Political Parties (New York : John Wiley and Sons, Inc., 1959), p.23.

³สิทธินันท์ พุทธนุ, Party Identification กับการพัฒนาทางการเมืองไทย ลิขิต จีระเจริญ บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพรววิทยา, 2529), หน้า 167.

พรรคการเมืองเป็นเสมือนช่องทางที่จะแสดงออกหรือรวบรวมข้อเสนอด่าง ๆ ที่จะเข้าสู่ระบบ และในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงมักจะใช้พรรคการเมืองเสมือน (agent) ที่จะสร้างและก่อโครงสร้างของพฤติกรรมจากคุณค่าใหม่ ๆ...

V.O.Key ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของพรรคการเมืองว่า⁴

...หน้าที่เริ่มแรกของพรรคการเมืองคือการเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพราะการเสนอชื่อผู้สมัครของพรรคการเมือง ก็คือการที่กลุ่มบุคคลได้ตกลงที่จะสนับสนุนผู้สมัครในการเลือกตั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นการให้การสนับสนุนทางการเมือง นอกจากนี้พรรคการเมืองยังเชื่อมโยงระหว่างการเลือกตั้งกับผู้สมัครและระหว่างประชาชนกับรัฐบาล พรรคการเมืองจึงเป็นเสมือนกลไกที่จะให้มาซึ่งอำนาจทางการเมือง...

จะเห็นได้ว่าพรรคการเมืองมีความสำคัญยิ่งในระบบการเมือง เป็นสิ่งที่จะขาดเสียมิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบประชาธิปไตยด้วยแล้ว พรรคการเมืองเป็นสิ่งที่จำเป็นมากยิ่งขึ้น เพราะในระบบประชาธิปไตยที่ต้องอาศัยกระบวนการเลือกตั้งเพื่อให้ได้ซึ่งผู้แทนของประชาชนที่จะเข้ามาบริหารประเทศนั้น พรรคการเมืองจะทำหน้าที่สำคัญในการรณรงค์หาเสียง เสนอนโยบายและเสนอผู้สมัครให้กับประชาชน

ในสภาพการเมืองการปกครองไทย ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองปี 2475 เป็นต้นมา อาจกล่าวได้ว่าตกอยู่ในสภาพของความไม่มั่นคงและขาดเสถียรภาพ มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้ง ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง และมี

⁴Key, V.O., Jr. Politics, Parties and Pressure Groups

(New York : Thomas Y. Crowell Company, 1958), p. 112.

การใช้ความรุนแรงทางการเมือง โดยการรัฐประหารจากฝ่ายทหารหลายต่อหลายครั้ง ซึ่งตัวแปรสำคัญอันหนึ่งที่มีส่วนให้การเมืองไทยขาดเสถียรภาพ ก็เนื่องจากความอ่อนแอของสถาบันหลักในระบบประชาธิปไตย อันได้แก่ พรรคการเมืองและรัฐสภา ซึ่งเป็นสถาบันที่ยังใหม่ในสังคมไทยที่ยังขาดความเชื่อถือจากประชาชนและไม่สามารถทำหน้าที่ของตนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนยังมองไม่เห็นคุณค่าของสถาบันเหล่านี้ โดยเฉพาะสถาบันพรรคการเมืองยังไม่ได้มีการพัฒนาอย่างเข้มแข็ง จึงไม่อาจเป็นหลักในการปกครองประเทศได้ ไม่สามารถสร้างผู้นำที่มีความรู้ความสามารถขึ้นมาบริหารประเทศได้ เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันอื่น เช่น สถาบันข้าราชการ เป็นต้น

นอกจากนี้แล้วผู้นำทางการเมืองของไทยไม่ได้มีความพยายามอย่างจริงจังที่จะจัดตั้งพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองที่สำคัญเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นสถาบันที่เป็นองค์กรของการเมืองที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการเป็นสมาชิกพรรคสนับสนุนพรรค เป็นผู้ทำงานให้กับพรรค เผยแพร่อุดมการณ์ของพรรค และใช้พรรคการเมืองเป็นที่เรียกร้องสะท้อนความต้องการ และต่อรองผลประโยชน์ของประชาชนผู้ออกเสียงเลือกตั้งอย่างแท้จริง

ในเรื่องการของเลือกตั้งและพรรคการเมืองนั้น การเมืองไทยยังประสบปัญหาหลายประการ^๕ กล่าวคือ

ประการแรก การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งเกิดมาจากการจูงใจในรูปต่าง ๆ ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มวลเหตุจูงใจในการมาออกเสียง

^๕ กระทบ ทองธรรมชาติ และคณะ, การเลือกตั้งพรรคการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มาสเตอร์เพรส, 2531), หน้า 78.

เลือกตั้ง หรือหวัคະแนและพรรคการเมืองมากกว่าเกิดจากความตื่นตัวทางการเมือง และ ความสำนึกทางการเมืองของประชาชน

ประการที่สอง มูลเหตุจูงใจของนักการเมืองจำนวนมากที่จะสมัครรับเลือกตั้งไม่ได้ เกิดจากอุดมการณ์ หรือความรู้สึกที่ต้องการเสียสละเพื่อชาติ ประชาชนเป็นอันดับแรก แต่เกิด จากการแสวงหาผลประโยชน์และนิตกัษผลประโยชน์ของตนเป็นอันดับแรก การรับใช้ประเทศชาติ การให้บริการประชาชน และการแสวงหาและนิตกัษประโยชน์ของประชาชนเป็นแรงจูงใจอันดับ รอง ๆ

ประการที่สาม พฤติกรรมการเลือกตั้งที่เบี่ยงเบน ไปจากหลักการเลือกตั้งสากลทวี มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เงินเพื่อให้ได้ชัยชนะในการเลือกตั้ง ตั้งแต่การใช้เงินซื้อ ความภักดีของพรรคการเมือง โดยกลุ่มธุรกิจ และผู้มีอำนาจในกองทัพ การซื้อกรรมการ การซื้อ คະแนเสียง จนทำให้การตัดสินใจลงคะแนเสียงเลือกตั้งของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง มิได้เกิด จากความสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองดี แต่เกิดจากอามิสสินจ้างที่ได้รับจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ประการสุดท้าย พรรคการเมืองยังขาดลักษณะการเป็นสถาบันทางการเมืองที่เป็น ตัวแทนของประชาชนในการประสานประโยชน์ของกลุ่มหลากหลายและในการคัดเลือกนักการเมือง ที่มีคุณภาพมาเสนอให้ประชาชนเลือกตั้ง เข้าไปทำหน้าที่ปกครองเพื่อประโยชน์ของประชาชน พรรคการเมืองของไทยยังมีลักษณะ เป็นตัวแทนของกลุ่มผลประโยชน์ที่จำกัดวงอยู่ในกลุ่มนักธุรกิจ และได้รับความสนับสนุนจากผู้นำในกองทัพบางกลุ่ม มิได้มีความเป็นตัวแทนของประชาชนหรือ สถาบันของประชาชนอย่างแท้จริง

การพัฒนาการทางการเมืองของไทยจึงอยู่ที่การสร้างสถาบันทางการเมืองให้มีความ เข้มแข็ง ให้เป็นสถาบันที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างกว้างขวาง และมีประสิทธิภาพเท่า เทียมกับสถาบันทางการเมืองอื่น ๆ นั้นหมายถึง การยกระดับอัตราความผูกพันของประชาชนที่มี ต่อพรรคการเมืองให้สูงขึ้น โดยสร้างสรรค์ระบบพรรคการเมืองของไทยให้มีความเข้มแข็ง

เพียงพอที่จะเป็นกลไกที่สำคัญในกระบวนการทางการเมือง หรือการเลือกตั้งขึ้นมาได้ทั้ง โดยทางตรงและทางอ้อม

พรรคการเมืองเป็นกลไกสำคัญในการทำให้การเมืองการปกครองของประเทศดำเนินไปได้โดยมีความชอบธรรมและอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะพรรคการเมืองทำหน้าที่สำคัญ ดังนี้^๕

1. พรรคการเมืองช่วยเลือกสรรคนที่มีลักษณะสมเป็นผู้นำทางการเมืองมาให้ประชาชนออกเสียงเลือกตั้ง
2. พรรคการเมืองช่วยให้มีการจัดตั้งรัฐบาลได้โดยง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้ามีพรรคการเมืองใหญ่อยู่ในสภาผู้แทนราษฎรเพียงพรรคเดียวหรือสองพรรค พรรคที่มีเสียงข้างมากในสภาจะรับหน้าที่จัดตั้งรัฐบาล ส่วนพรรคเสียงข้างน้อยจะทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน คอยควบคุมให้รัฐบาลบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายที่แถลงไว้
3. พรรคการเมืองช่วยให้การบริหารงานของรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

ดังนั้น การทำหน้าที่ของพรรคการเมืองจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ระบอบเมืองแบบประชาธิปไตยของไทยดำเนินไปได้ด้วยดี มีเสถียรภาพและมีความมั่นคง โดยเฉพาะการทำหน้าที่เลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่งของพรรคการเมืองที่จะสรรหาบุคคลที่สมควรจะเป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ของประชาชนและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้ตรงกับเจตนาารมณ์ของประชาชนผู้เลือกตั้งมา

^๕ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, พรรคการเมืองและปัญหาพรรคการเมืองไทย (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2524), หน้า 15.

อย่างมากที่สุด และเป็นบุคคลที่เสียสละ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการเป็นตัวแทนของราษฎรที่ดี

พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคความหวังใหม่ เป็นพรรคการเมืองที่มีบทบาทน่าสนใจ และมีความสำคัญในการเมือง การปกครองไทย ทั้งนี้เพราะ พรรคประชาธิปัตย์ เป็นพรรคที่มีการก่อตั้งมาเป็นเวลายาวนานและประสบความสำเร็จได้รับการเลือกตั้งมากที่สุดเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 และได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล และ พรรคความหวังใหม่ ซึ่งเป็นพรรคที่ก่อตั้งใหม่มีบทบาททางการเมืองเป็นที่น่าสนใจ ทั้งนี้จากการเลือกตั้งครั้งแรกเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535 ได้รับเลือกตั้งจำนวน 72 ที่นั่ง ทั้ง ๆ ที่เป็นพรรคการเมืองใหม่ และจากการเลือกตั้งครั้งที่ 2 เมื่อ 13 กันยายน 2535 ได้รับเลือกตั้งจำนวน 51 ที่นั่ง และเข้าร่วมรัฐบาล ซึ่งในการเลือกตั้ง 2 ครั้งที่ผ่านมา พรรคความหวังใหม่สามารถครองที่นั่งสูงสุดในภาคอีสานได้ นอกจากนี้แล้วยังไม่มีการศึกษาวิจัยในลักษณะบทบาททางการเมือง หรือในประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องกับพรรคมากนัก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงมุ่งเน้นศึกษาลักษณะการเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองทั้งสองพรรคว่ามีลักษณะแนวความคิดและองค์ประกอบในการเลือกสรรอย่างไร และเปรียบเทียบลักษณะดังกล่าวให้เห็นเด่นชัด ซึ่งผลสรุปที่ได้รับนี้จะช่วยประกอบเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญที่ช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจในเรื่องพรรคการเมืองไทยเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาว่าการเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคความหวังใหม่ว่ามีลักษณะและแนวความคิดอย่างไร และมีเกณฑ์ในการสรรหาอย่างไร
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของผู้มีอำนาจตัดสินใจของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคความหวังใหม่

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคความหวังใหม่ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

4. เพื่อศึกษาการพัฒนาทางการเมือง โดยผ่านพรรคการเมืองของไทย ซึ่งเป็นองค์กรทางการเมืองที่สำคัญ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะเน้นศึกษาลักษณะการเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคความหวังใหม่ ในกรณีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 เป็นสำคัญ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ในการเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น พรรคการเมืองจะให้ความสำคัญกับ "ชัยชนะในการเลือกตั้ง" หรือโอกาสที่ผู้สมัครผู้นั้นจะชนะการเลือกตั้งมากกว่าการสร้างพรรคให้มีความเข้มแข็ง

2. การพิจารณาเลือกผู้สมัครของพรรคการเมืองไทยจะพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของผู้สมัคร ได้แก่ - สถานภาพทางสังคมและคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร เช่น เป็นอดีต สส., เป็นข้าราชการระดับสูง, บุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

- สถานภาพของผู้สมัครภายในพรรค เช่น เป็นผู้บริหารระดับสูงของพรรค กรรมการบริหารพรรค และผู้บริจาคเงินให้พรรค เป็นต้น

ตัวแปรสำคัญในการวิจัย

จากปัญหาและสมมติฐานการวิจัยข้างต้น ตัวแปรที่สำคัญในการวิจัยมีดังต่อไปนี้ คือ

1. ตัวแปรอิสระ คือ

- พรรคการเมืองให้ความสำคัญกับ "ชัยชนะในการเลือกตั้ง" หรือโอกาสที่ผู้สมัครจะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง

- พรรคการเมืองจะพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของผู้สมัครได้แก่

1. สถานภาพทางสังคมและคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร
2. สถานภาพของผู้สมัครภายในพรรค

2. ตัวแปรตาม คือ

- หลักเกณฑ์และแนวความคิดในการเลือกสรรผู้สมัคร
- การเลือกสรรผู้สมัคร

นิยามคำศัพท์สำคัญในการวิจัย

1. การเลือกสรรทางการเมือง หมายถึง การดึงเอาประชาชนให้เข้าไปมีความผูกพันกับรัฐ โดยทั้งที่รัฐและประชาชนต่างมีบทบาทและหน้าที่ต่อกัน ช่วยเหลือและส่งเสริมกัน ทำให้ระบบการเมืองดำเนินไปได้

การเลือกสรรทางการเมืองสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ การเลือกสรรทางการเมืองในหมู่ประชาชน และการเลือกสรรทางการเมืองในหมู่ชนชั้นนำ ทั้งนี้กระบวนการเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองถือได้ว่า เป็นการเลือกสรรทางการเมืองในหมู่ชนชั้นนำ โดยเป็นการเลือกสรรทางการเมืองในหมู่ชนชั้นนำเพื่อเข้าสู่ระบบการเมืองและมารับตำแหน่งหน้าที่สำคัญ

2. ชัยชนะในการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3. ปัจจัยที่มีผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีโอกาสได้รับชัยชนะ หมายถึง สถานภาพทางสังคม และคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

4. การสร้างพรรคให้มีความเข้มแข็ง หมายถึง การสร้างพรรคการเมืองให้เป็น สถาบันทางการเมืองที่สำคัญ มีอุดมการณ์ทางการเมืองและเป็นสถาบันที่เป็นตัวแทนของประชาชน ที่สามารถทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ เช่นหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่ประชาชน, หน้าที่สรรหา บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสมในการเป็นตัวแทนของประชาชน, หน้าที่ในการประสานผลประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลดีต่อส่วนรวม ของประชาชนมากที่สุด เป็นต้น

5. สถานภาพทางสังคมและคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร หมายถึง

5.1 ฐานะทางสังคม พิจารณาจากการเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงดี เป็นบุคคลที่มี หน้าที่การงานดี และเป็นบุคคลที่ได้รับการเคารพนับถือในสังคม

5.2 ฐานะทางเศรษฐกิจ พิจารณาจาก การเป็นบุคคลที่มีความพร้อมด้านการ เงินสำหรับการเลือกตั้ง มีฐานะทางการเงินดี

5.3 ประสบการณ์ทางการเมือง พิจารณาจากการเคยเป็นผู้แทนราษฎร การ เป็นนักการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้ที่เคยสมัครแต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง และเคยเข้าร่วมกิจกรรมทาง การเมือง

6. สถานภาพภายในพรรคของผู้สมัคร หมายถึง การที่ผู้สมัครมีบทบาทหน้าที่และ ฐานะของตนภายในพรรค ซึ่งได้แก่ การเป็นผู้บริหารพรรค เป็นสมาชิกพรรค เป็นผู้บริจาคเงิน ให้กับพรรคสำหรับค่าใช้จ่าย ในการเลือกตั้ง และกิจกรรมอื่นใด

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาโดยการค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งจะแบ่งเป็น

1.1 เอกสารชั้นต้น (Primary Source) เช่น เอกสารของพรรค นโยบาย ของพรรค และข้อบังคับพรรคประชาธิปไตย และพรรคความหวังใหม่, กฎหมาย ระเบียบ และ

คำสั่ง เป็นต้น

1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Source) เช่น รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อเขียนทางวิชาการ ข่าว บทความต่าง ๆ บันทึกของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและเอกสารการสัมมนาต่าง ๆ เป็นต้น

2. การสำรวจวิจัย (Survey Research) โดยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น นักการเมือง ผู้บริหารพรรค ทั้งของพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคความหวังใหม่

3. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบทฤษฎีที่ใช้ โดยจะเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อที่จะยืนยันหรือปฏิเสธสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

การนำเสนอผลการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการศึกษาออกเป็นบทต่าง ๆ คือ

บทที่ 1 เป็นบทนำ กล่าวถึงสภาพปัญหา วัตถุประสงค์ในการศึกษา สมมติฐานในการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา นิยามคำศัพท์สำคัญในการวิจัย วิธีการศึกษา

บทที่ 2 เป็นแนวความคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา

บทที่ 3 กล่าวถึงลักษณะโดยทั่วไป ความเป็นมา โครงสร้างการบริหารพรรคและบุคคลสำคัญของพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคความหวังใหม่

บทที่ 4 บทวิเคราะห์กระบวนการสรรหาผู้สมัครของพรรค วิเคราะห์ลักษณะและแนวความคิดในการเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และองค์ประกอบในการตัดสินใจของแต่ละพรรค และเปรียบเทียบลักษณะดังกล่าว

บทที่ 5 บทสรุป